

paa og generer det borgerlige Næringsliv, og som endelig i allerhøjeste Grad er baseret paa Befolkningens mindre heldige Tilbøjeligheder til Drik, Spil o. desl. Og Følgen er blevet, at Højre, da det gjaldt om at faa det sidste Sæt Skattelove igennem, brugte sin Magt til at sætte Regeringen Kniven paa Struben gennem Loven om Krigsfonden, som for 5 Aar binder og baster Rigsdagens Bevillingsmyndighed og sætter Bom for de sociale Reformer og for Udviklingen af andre gode samfundsnyttige Formaal, som de stigende Indtægter vilde tillade, Følgen er endvidere blevet, at vor Afhængighed af de udenlandske Kapitalister er tiltaget i en uhyggelig Grad, saaledes at vi i Virkeligheden neppe ved, i hvor høj Grad vi kan tale om, at vi er Herrer i vort eget Hus, og at vi selv raader over de Love, vi vil vedtage, de Bestemmelser, vi vil gennemføre for vort eget Lands Vedkommende. Se, det er det faktiske Resultat af de 2 Gange 19, som det ærede Medlem fra Kolding syntes var saa uhyre morsomt. Jeg synes ikke, det er saa forfærdelig morsomt, jeg synes, det er i høj Grad langt fra at være morsomt, jeg synes, det er i højeste Grad trist, naar man ser det fra et socialt Synspunkt, og i højeste Grad beskæmmende, naar man ser det fra et nationalt Synspunkt.

J. Andersen: Under Jernbanetakstlovens Behandling for et Par Aar siden gjorde jeg gældende her i Tinget, at Forhøjelsen af Persontaksterne neppe vilde give det Beløb, man kunde regne sig til ud fra de Takster, som man foreslog. Jeg gik ud fra, at Forhøjelsen af Persontaksterne vilde medføre, at man gik fra de dyrere Klasser ned til de billigere, og at man tvang en stor Del af Publikum til at benytte andre Samfærdelsesmidler end Jernbanerne, naar man skulde paa Rejse, saaledes at Indtægten af Persontrafikken ikke vilde stige i det Forhold, hvori Taksterne steg, hvorimod Forholdet var et noget andet med Hensyn til Fragttaksterne. Naar man forhøjede disse sidste, vilde det ikke i synderlig Grad medføre en Ændring af Forsendelsesmaaden, og Forholdet vilde derfor blive dette, at Godstaksterne snarere vilde give det beregnede Beløb end Persontaksterne. Statsregnskabet viser, at jeg har haft Ret i denne Opfattelse; det viser endvidere, at der vel er Stigning over hele Linien, men det er ogsaa ganske rigtigt, saaledes som det er anført i Bemærkningerne til Finanslovsforslaget, at man ikke nøjagtig kan fastslaa, hvad det er, der har medvirket, eller i hvor høj Grad hver enkelt Ting har medvirket

til den Stigning, der er, om det er de opadgaende Tider eller Takstforhøjelsen eller begge Dele i Forening; man kan ikke stille det op og sige: Dette er et Resultat af de gode Tider, og dette er et Resultat af de forhøjede Takster. Men Regnskabet viser, at man ikke for Persontaksternes Vedkommende har kunnet følge med paa samme Maade som for Godstaksternes Vedkommende. Forholdet er ganske utvivlsomt dette, at Taksterne har tvunget en stor Del af Publikum fra 2den Klasse ned til 3die Klasse og fra 1ste Klasse ned til 2den Klasse. Efter hvad man kan skønne, maa det være gaaet saaledes til, at en stor Del af Publikum er tvunget nedad i sine Rejsebekvemmeligheder paa de danske Statsbaner, men de gode Tider har medført, at der alligevel er Stigning i de rejsendes Antal, og det Kontingent af rejsende, som Taksterne har tvunget over paa Skibene, er blevet nogenlunde opvejet ved den Tilgang, som skyldes de opadgaende Tider.

Jeg vil her gøre den Bemærkning til den højtærede Trafikminister, at naar vi har gennemført Takster, som tvinger Folk til i højere Grad end tidligere at rejse paa 3die Klasse, bør der ogsaa gøres noget for, at de Mennesker, som rejser paa 3die Klasse, og hvis Tal bliver større og større, kan komme til at rejse noget mere bekvemt, end Tilfældet er i Øjeblikket. Der er navnlig et bestemt Omraade, som jeg vil bede den højtærede Trafikminister om at have sin Opmærksomhed henvendt paa. Jeg vil bede den højtærede Trafikminister om en Dag at tage med et af Jyllandstogene herfra og gaa om Bord paa Færgen i Korsør og gaa ned i et af de Lokaler, som er stillet til Raadighed for de 3die Klasses rejsende i vore Dampfærger, og saa se den indskrænkede Plads, der er, og de fortvivlede Restaurationsforhold nede i disse Lokaler. Naar den højtærede Minister har gjort det en enkelt Gang, er jeg ikke i Tvivl om, at det første, han vil drage Omsorg for, naar han kommer tilbage til København, er, at der bliver sat et Arbejde i Gang for at forbedre disse Forhold.

For øvrigt skal jeg sige om den højtærede Trafikministers Budget paa det os forelagte Finanslovsforslag, at det vidner om, at han er en i høj Grad beskeden Mand, navnlig i Sammenligning med sin høje Chef, Forsvarsministeren; hele Trafikministerens Budget vidner om en gennemført Sparsommelighed. Nu skal jeg villigt indrømme, at Sparsommelighed er en god Ting, men det er ogsaa en Ting, der kan drives for vidt, saa vidt, at man sparer paa